

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **19 Eylül 2025**

Sayı: **14037**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

34580

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Ülkemizde istihdam piyasasında en önemli sorunlardan biri de kamuoyunda yaygınlıkla adlandırıldığı üzere 'ev genci' sorunudur. TÜİK verileri kronikleşen 'ev genci' sorununun boyutunu ortaya koymaktadır. Nitekim 2024 yılında sayısı 18 milyon 83 bin kişiyi bulan 15-29 yaş arası gençlerin 4 milyon 676 bin kişisi ne eğitimde ne de istihdamda yer almamakta olup, bu oran yüzde 25,9 seviyesindedir.

Diğer taraftan ne eğitimde ne de istihdamda yer almayanların oranı erkeklerde yüzde 15,7 iken, kadınlarda yüzde 36,5 seviyesindedir. Bu durum genç kadınların genç erkeklere göre daha yüksek oranlarda eğitimden ve istihdamdan dışlandıklarını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu sorun uluslararası göstergelerde de bütün açıklığıyla görülmektedir. Nitekim Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) 2024 yılı verilerine göre, Türkiye'de 15-29 yaş grubundaki gençlerin yüzde 25,9'u ne bir eğitim kurumuna devam etmekte ne de bir işte çalışmakta olup, bu durum ülkedeki genç nüfusun dörtte birini oluşturmaktadır. Söz konusu oran, Avrupa Birliği ortalaması olan yüzde 11'in çok üzerinde olup Türkiye'yi ne işte ne de eğitimde olmayan genç nüfus oranı en yüksek ülkelerden biri konumuna yerleştirmektedir.

Ne eğitimde ne istihdamda yer almayan gençlerin oranları bölgesel düzeyde de dikkat çekici farklar göstermektedir. Nitekim kent merkezlerinde yaşayan gençlerde oran görece düşük seyrederken, kırsal bölgelerde artmaktadır.

Diğer taraftan eğitimi tamamlamış ve işsiz gençlerin büyük bir kısmı sağlık hizmetlerinden de ücretsiz olarak yararlanamamaktadır. Nitekim okuldan mezuniyetin ardından maksimum iki yıl boyunca prim ödemeksizin sağlık hizmeti alabilme hakkı yaş sınırına bağlanmış olup, lise mezunu bir genç 20, üniversite mezunu bir genç ise 25 yaşını doldurduktan sonra sigortalı bir işe giremediği takdirde prim ödemeden sağlık hizmeti alamamaktadır. Bu çerçevede, lise ya da üniversiteden mezun olduktan iki yıl sonra sigortalı bir işe giremeyen gençler sağlık hizmeti alabilmek için Genel Sağlık Sigortası primi ödemek zorunda kalmaktadır. Gençlere zaten işsiz oldukları için ailelerine ekonomik yük olmanın acısını hissettiren iktidar, bir de sağlık hizmetleri nedeniyle ailelerine ilave yük getirmenin sıkıntısını yaşatmaktadır.

Özet olarak, Türkiye genç nüfus potansiyelini kullanamamakta, gençlerin geleceklerini yetersiz eğitim ve istihdam politikaları ile yok etmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde 15-29 yaş arası gençlerin yüzde 25,9'unun ne eğitimde ne de istihdamda yer almamasının sebepleri nelerdir?

- 2- Bu oranın Avrupa Birliği ortalamasının çok üzerinde olmasının sebebi nedir?
- 3- Kadınların ne eğitimde ne de istihdamda yer almamasının oransal olarak erkeklere kıyasla 2 kattan daha fazla olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 4- Kent merkezlerinde yaşayan gençlerde bu oran görece düşük seyrederken, kırsal bölgelerde bu oranın artmasının sebepleri nelerdir?
- 5- Lise ya da üniversiteden mezun olduktan iki yıl sonra sigortalı bir işe giremeyen gençlerden Genel Sağlık Sigortası primini ödeyemediği için sağlık hizmeti alamayanların sayısı ve toplam içindeki oranı kaçtır?
- 6- Lise ya da üniversiteden mezun olduktan iki yıl sonra sigortalı bir işe giremeyen gençlerin sağlık hizmeti alabilmeleri amacıyla maksimum iki yıl olan süreyi artırmak için yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?
- 7- İktidarınız döneminde uygulanan yanlış ekonomik ve sosyal politikalar sonucunda yeterli istihdam artışı sağlanamamasının bu sorunun boyutlarını büyüttüğü konusunda düşünceniz nedir?
- 8- Ülkemizdeki eğitim sistemi ile işgücü piyasasının arasındaki uyumsuzluğun bu sorunun varlığında önemli olduğunu düşünüyor musunuz?
- 9- Türkiye'nin genç nüfus potansiyelini kullanamamasına neden olan bu sorunun çözülmesine ilişkin olarak uygulamakta olduğunuz politikalar nelerdir?